

Umělá inteligence – příležitost, nebo hrozba?

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

před třinácti lety jsem ve výzkumné laboratoři v Calgary zakresloval oblasti mozku na CT snímcích pro účely, které mi tehdy nebyly zcela jasné. Teprve později jsem si uvědomil, že jsem pomáhal trénovat jeden z prvních systémů umělé inteligence pro diagnostiku cévních mozkových příhod. Dnes tento nástroj používají nemocnice po celém světě. Tato zkušenost mi ukázala, jak rychle se technologie vyvíjejí – co dříve trvalo roky, dnes zvládneme za měsíce.

Často slyším otázku, zda je umělá inteligence v medicíně příležitostí, či hrozbou. Věřím však, že tato otázka již není aktuální. AI je součástí současné medicíny – stejně jako byly kdysi rentgenové přístroje nebo ultrazvuk něčím novým, dnes jsou standardem. Správně bychom se měli ptát: **Jak AI využívat ve prospěch našich pacientů?**

Co už dnes AI umí

Ve Fakultní nemocnici Ostrava používáme několik certifikovaných nástrojů umělé inteligence. Pomáhají nám analyzovat CT snímky u mozkových příhod, hodnotit magnetickou rezonanci prostaty či rentgeny hrudníku a kostí. Všechny tyto systémy prošly důkladným testováním a prokázaly svou užitečnost v běžné praxi.

Pro praktické lékaře je zajímavý především vývoj v administrativě. Testujeme systémy, které dokážou pomoci s tvorbou zpráv, kontrolovat možné lékové interakce nebo organizovat doku-

mentaci. Cílem není nic převratného – jen ušetřit náš čas, který pak můžeme věnovat pacientům.

Kde vidím největší přínos

Podpora při diagnostice: Představte si pacienta s horečkami nejasného původu a nejasnou kombinací příznaků. AI dokáže rychle projít tisíce podobných případů a upozornit na méně časté možnosti, na které bychom třeba hned nepomysleli. Samozřejmě konečné rozhodnutí vždy zůstává na nás.

Úleva od administrativy: Mnoho kolegů si stěžuje na rostoucí byrokracii. AI může pomoci s přípravou dokumentů, kontrolou receptů nebo plánováním kontrol. Není to science fiction – už dnes testujeme systémy, které dokážou napsat základní kostru lékařské zprávy.

Na co si dát pozor

Nové technologie s sebou vždy přinášejí i určitá rizika, kterým je dobré se vyhnout. AI systémy jsou jen tak dobré, jak kvalitní jsou data, na kterých se učí. Proto je důležitá pečlivá dokumentace a standardizované postupy.

Praktický pohled do budoucna

V následujících letech očekávám postupné propojení různých diagnostických nástrojů. Místo několika samostatných systémů budeme mít jednu platformu, která dokáže vyhodnotit rentgenový snímek, EKG i laboratorní

výsledky současně. Tyto nástroje nám pak poskytnou přehledný report s doporučeními založenými na nejnovějších poznatcích.

Vzdělávání jako klíč

Na naší lékařské fakultě jsme založili novou katedru zaměřenou na digitální technologie v medicíně. Učíme studenty nejen to, co AI umí, ale také její omezení a rizika. Věřím, že podobné vzdělávání bude potřeba i pro nás praktikující lékaře.

Co říci závěrem – rozumný přístup

Umělá inteligence není ani zázrak, ani katastrofa – je to prostě další nástroj, kterému se můžeme naučit. Podobně jako jsme se kdysi učili používat elektronické recepty nebo ultrazvuk. Nejdůležitější je přistupovat k novým technologiím s otevřenou myslí, ale také se zdravým rozumem.

AI nás nikdy zcela nenahradí – pacienti potřebují lidský přístup, empatii a zkušenosti, které žádný počítač nemá. Může nám však pomoci být efektivnějšími a mít více času na to nejdůležitější – na péči o naše pacienty.

doc. MUDr. Ondřej Volný, Ph.D.

Neurologická klinika,

FN Ostrava a LF OU, Ostrava

Předseda ČSAIM ČLS JEP